

PANEVĖŽIO APYLINKĖS TEISMAS

Biudžetinė įstaiga, Laisvės a. 17, 35200 Panevėžys, tel. (8 45) 50 21 70, faks. (8 45) 58 14 48,
el.p. panevezio.apylinkes@teismas.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 191444076.

PANEVĖŽIO APYLINKĖS TEISMAS

TEISMO VEIKLOS SRIČIŲ KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS POŽIŪRIU VERTINIMO APRAŠYMAS

2021-08-16 Nr. SD -
Panevėžys

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo (Žin., 2002, Nr. 57-2297) 16 straipsnio 2 dalies 5 punktu, 2021 m. III ketvirtį atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo vertinimas Panevėžio apylinkės teisme (Toliau – Teismas). Analizuotas laikotarpis nuo 2021 m. I ketvirčio pradžios iki 2021 m. III ketvirčio pabaigos. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą atliko Panevėžio apylinkės teismo pirmininko 2020 m. kovo 12 d. įsakymu Nr. TV-59 patvirtinta Antikorupcinė komisija (toliau - Komisija), kurią sudaro Eglė Sabaliauskienė (teisėja, Komisijos pirmininkė), Šarūnė Butkuvienė (teisėja, teismo pirmininko pavaduotoja, Komisijos narė), Ignas Totilas (teisėjas, Komisijos narys), Daiva Čiplienė (teisėjo padėjėja, Komisijos narė), Šarūnė Talutyte (teisėjo padėjėja, Komisijos narė).

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo analizė atlikta vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo nuostatomis, 2021 m. sausio 29 d. Teisėjų tarybos nutarimu Nr. 13P-16-(7.1.2.) patvirtinta „Korupcijos pasireiškimo tikimybės Lietuvos Respublikos teismuose nustatymo metodika (toliau - Metodika), 2012 m. spalio 12 d. Teisėjų tarybos nutarimu Nr. 13P-157-(7.1.2) patvirtinta „Lietuvos Respublikos teismų antikorupcinė programa“, Panevėžio apylinkės teismo pirmininko 2021 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. TV- 145-2021 patvirtintu Panevėžio apylinkės teismo antikorupcinės programos įgyvendinimo priemonių planu 2021-2022 metams.

Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 patvirtintomis Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis, Teismo pirmininkas ar jo įgalioti teismo darbuotojai kasmet sudaro įstaigos veiklos sričių vertinimą pagal Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje nurodytus kriterijus.

Identifikavus veiklos sritis, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, vertinamos tik tos sritys, kuriose yra nustatoma daugiausia korupcijos rizikos veiksnių.

Nustatant veiklos sritis, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, vadovaujantis 2021 m. sausio 29 d. Teisėjų tarybos nutarimo Nr. 13P-16-(7.1.2.) patvirtinta „Korupcijos pasireiškimo tikimybės Lietuvos Respublikos teismuose nustatymo metodikos II skyriuje išdėstytais reikalavimais, Teismo Antikorupcinės Komisijos nariai, 2021 m. kovo 1 d. vykusiame susirinkime, vienbalsiai nusprendė atlikti šių įstaigos veiklos sričių (išskyrus teisingumo vykdymo sritis) vertinimą: bylų paskirstymas teisėjams (IT), darbas su įslaptinta informacija, asmenų aptarnavimą.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės Panevėžio apylinkės teisme (Toliau – Teismas) nustatymo metu buvo išanalizuota ir vertinama Teisme esanti situacija, įvertintos Teismo veiklos sritys nesusijusios su teisingumo vykdymu, kuriose galėtų pasireikšti korupcijos tikimybė, analizuojama, ar vertinamos sritys atitinka Metodikos 10.1-10.7 punktuose nustatytų korupcijos pasireiškimo tikimybės vieną ar kelis kriterijus.

Bylų paskirstymas teisėjams (IT)

Vertinant šią Teismo veiklos sritį nustatyta, kad bylų paskirstymas teisėjams tikrinamuoju laikotarpiu Teisme buvo reglamentuotas Panevėžio apylinkės teismo pirmininko 2019 m. balandžio 3 d. įsakymu Nr. TV-86, patvirtintu Panevėžio apylinkės teismo bylų paskirstymo teisėjams tvarkos aprašu (Toliau – Tvarkos aprašas) su vėlesniais pakeitimais. Tvarka parengta vadovaujantis Teisėjų tarybos 2015 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. 13P-123-(7.1.2), patvirtintu Bylų paskirstymo teisėjams ir kolegijų sudarymo taisyklių aprašu.

Dažnai teismuose taikoma bylų paskirstymo procedūra tapatinama su vienu jos veiksmu: bylos paskirstymu, naudojantis Modulio galimybėmis. Antikorupciniu požiūriu vertinant bet kurią procedūrą analizė apima veiksmų, turinčių ar galinčių turėti įtakos sprendimo rezultatams iki galutinio sprendimo priėmimo, visuma. Ataskaitiniu laikotarpiu galiojusiuose Tvarkos aprašuose buvo nustatyta, kad bylas, naudojantis Lietuvos teismų informacinėje sistemoje Liteko (Toliau – LITEKO) esančio bylų skirstymo modulio (Toliau – Modulis) pagalba. Siekiant užtikrinti tinkamą bylų skirstymo principų laikymąsi bei minimalizuoti rizikas galimai korupcijos pasireiškimo tikimybei, Taisyklėse taip pat nustatyta, kad:

Teismo Bylas skirsto teismo pirmininko įgalioti asmenys (toliau – bylas skirstantis asmuo), išskyrus atvejus, kai byla paskiriama budinčiam teisėjui. Visus su bylų, kurių medžiaga ar jos dalis yra nevieša, skirstymu susijusius veiksmus atlieka teismo pirmininko įgalioti asmenys skirstyti bylas, kuriose yra neviešų duomenų, asmenys (5 punktas); Bylas skirstantis asmuo, prieš Modulio pagalba skirdamas bylą į LITEKO įveda, peržiūri ir pakeičia duomenis apie:

- teisme nustatytą teisėjų paskyrimą į teisėjų grupes;
- teisme nustatytą teisėjų specializaciją;
- teisėjus, kurie negali nagrinėti konkrečios bylos dėl teisės aktuose nustatytų priežasčių;
- laikotarpius, kai dėl atostogų, komandiruočių, kvalifikacijos kėlimo, ligos ar kitų aplinkybių teisėjas negali nagrinėti jokių bylų ir bylos jam negali būti skiriamos. Nurodant laikotarpį, kuriais teisėjas negali nagrinėti bylų, Modulyje gali būti įrašomas teisme (teismo rūmuose) nustatytas ne didesnis kaip bendras 10 darbo dienų laiko tarpas, kuriuo teisėjui negali būti skiriamos bylos tuojuo pat prieš ir po šio laikotarpio;

- laikotarpius ar konkrečias datas ir išraišką procentais, kai dėl užimtumo kitoje veikloje ar akivaizdžiai didesnio darbo krūvio, teisėjas negali nagrinėti bylų arba jo darbo krūvis turi būti mažinamas;

- skubos tvarka skirstomas bylas (9-9.6 punktai);

Bylas skirstantis asmuo bylą teisėjui ar teisėjų kolegijai skiria tada, kai teismo raštinės (raštinės biuro) darbuotojai LITEKO suformuoja bylą (elektroninę bylos kortelę). Teismo raštinės (raštinės biuro) darbuotojai, formuodami bylą (elektroninę bylos kortelę) LITEKO elektroninėje bylos kortelėje pažymi bylos šalies nurodytą ar teisme nustatytą preliminarų bylos priskyrimą teismo rūmams. Pažymint preliminarų bylos priskyrimą teismo rūmams, atsižvelgiama į šios Tvarkos aprašo 16 punkte nustatytą bylų priskyrimo teismo rūmams tvarką. Teismo raštinės (raštinės biuro) darbuotojui nurodžius preliminarų bylos priskyrimą teismo rūmams, esant poreikiui ar kilus neaiškumui dėl bylos priskyrimo, prie elektroninės bylos kortelės gali būti pridedama suskaitmeninta bylos ar bylos dalies medžiaga, susijusi su bylos priskyrimo vertinimu. Modulis bylas skirstančiam asmeniui pateikia informaciją apie teisme gautas, teismo raštinės darbuotojų LITEKO suformuotas ir teisėjams dar nepaskirtas bylas (elektronines bylų korteles) (10 punktas);

Moduliu skirstomų bylų eiliškumas nustatomas, atsižvelgiant į elektroninių bylų kortelių sukūrimo laiką ir į tai, ar bylai suteiktas prioritetine tvarka skirstomos bylos požymis. Atkreiptinas dėmesys, jog Teisme skirstant bylas nuo Modulio eiliškumo kriterijaus visgi gali būti nukrypstama, atsižvelgiant į įstatymuose įtvirtintus bylų išnagrinėjimo terminus arba kai vienu metu ir (ar) tam tikriems Teismo teisėjams, taip pat kai konkretus teisėjas privalo nagrinėti bylą proceso įstatymų numatytais pagrindais bei kitais šioje Tvarkoje numatytais atvejais, laikantis nešališkumo, skaidrumo, nepriklausomumo ir bylų nagrinėjimo operatyvumo principų. Nukrypstant nuo Modulio sudaryto eiliškumo, visada turi būti nurodomos tokio nukrypimo priežastys ir teisiniai pagrindai, atitinkamai atvejais priimamas ir motyvuotas teismo pirmininko, jo nesant teismo pirmininko pavaduotojo pagal bylų specializaciją patvarkymas (nutartis, rezoliucija) (11 punktas); Paskirti bylą teisėjui bei keisti byloje teisėją nesinaudojant Moduliu, išskyrus Tvarkos aprašo 13 punkte

nurodytus atvejus, galima tada, kai atlikti minėtus veiksmus naudojantis automatizuotu atrankos būdu nėra techninių galimybių. Paskyrus bylą teisėjui nesinaudojant Moduliu, šiame punkte nurodytu atveju, atsiradus techninėms galimybėms, paskirtas bylą nagrinėti teisėjas ar teisėjų kolegija į elektroninę bylos kortelę įvedami naudojant požymį „privalo nagrinėti“ (11 punktas); Naujas teisėjas skiriamas automatiškai būdu t. y. naudojant Modulį, Bylos skyrimas galimas naujam teisėjui tik Teismo pirmininko, jo pavaduotojo ar kito įgalioto teisėjo sprendimu, priėmus nutartį ar surašius patvarkymą, kuris saugomas Teismo raštinės skyriuje.

Teisėjo (teisėjo pranešėjo) parinkimą pagal atitinkamų teismo rūmų kompetenciją ir specifiką Modulis atlieka automatizuotu būdu, visuomet įvertindamas ir atsižvelgdamas į:

- visus šios Tvarkos aprašo 9 punkte nurodytus ir į Modulį įvestus duomenis;
- teisėjui paskirtų bylų skaičių ataskaitiniu laikotarpiu, apskaičiuotą už ne mažesnę kaip paskutinių 90 dienų laikotarpį, įvertinus teisėjo dirbtas dienas, paskirtų bylų skaičių ir jų sudėtingumą, taip pat Modulis įvertina teisėjo užimtumą kitoje veikloje;
- teisėjo užbaigtus teisminės mediacijos procesus;
- teisėjo, kuris grįžo po atostogų ar dėl kitų priežasčių laikinai nenagrinėjo bylų, ne darbo laikotarpiu teismo rūmuose dirbusiems teisėjams paskirtų nagrinėti naujų bylų skaičiaus vidurkį (naujai paskirto teisėjo atveju yra vertinamas paskutinį ataskaitinį laikotarpį dirbusiems teisėjams paskirtų nagrinėti naujų bylų skaičiaus vidurkis) (12-12.4 punktai);

Modulis, nustatydamas bylos paskyrimą teisėjui ar teisėjų kolegijai, sudaro pasirinktuose teismo rūmuose galinčių šią bylą nagrinėti teisėjų eilę, kurios laikantis skiriamas bylą nagrinėsiantis teisėjas. Nustatyta, kad tuo atveju, kai Modulio parinktas ir paskirtas teisėjas dėl tam tikrų priežasčių negali nagrinėti bylos (pvz., dėl teisėjo nušalinimo ar nusišalinimo, ligos, komandiruotės ir pan.), bylas skirstantis asmuo pakeičia teisėją (20 punktas); Tokiu atveju bylas skirstantis asmuo Modulyje nurodo konkrečius teisėjo ar teisėjo pranešėjo, teisėjų kolegijos atveju, pakeitimo teisinius pagrindus. Pasirinktuose teismo rūmuose nesant bylų galinčių nagrinėti teisėjų, bylas skirstantis asmuo teismo pirmininko, jo nesant teismo pirmininko pavaduotojo pagal bylų specializaciją sprendimu, naudodamas funkciją „pasirinkti kitus teismo rūmus“, parenka iš sąrašo kitus teismo rūmus, kurių teisėjams gali būti skiriama byla nagrinėti, ir Modulis atlieka teisėjo (teisėjo pranešėjo) parinkimą Tvarkos aprašo 12 punkte numatyta tvarka.

Pažymėtina, kad kai byla nagrinėjama rašytinio proceso tvarka arba kai bylą operatyviau ir ekonomiškiau išnagrinės kitų teismo rūmų teisėjai, bylos gali būti skiriamos kitų teismo rūmų, o ne teismo rūmų *mutatis mutandis* taikant įstatymuose numatytas teritorinio teisingumo taisykles, teisėjams. Teismo pirmininko, jo nesant teismo pirmininko pavaduotojo pagal bylų specializaciją sprendimu tam tikra bylų grupė tam tikrą laikotarpį gali būti skiriama kitiems

teismo rūmams. Sprendžiant dėl bylos skyrimo kitų teismo rūmų teisėjams, be kita ko, atsižvelgiama į per paskutinius 3 ar 6 mėnesius teismo rūmuose gautų bylų skaičių. Jei teisėjas, kuriam byla buvo paskirta, nustatė, kad byla yra nepriskirtina teismo rūmų, kuriuose jis dirba, kompetencijai, jis informuoja apie tai teismo pirmininką, jo nesant teismo pirmininko pavaduotoją pagal bylų specializaciją ir priima nutartį dėl bylos perdavimo nagrinėti į kitus teismo rūmus. Bylas skirstantis asmuo LITEKO priemonėmis informuojamas apie priimtą nutartį ir poreikį įvesti teisėjo pakeitimo teisinius pagrindus. Įvedus šiuos duomenis, byla pakartotinai įtraukiama į skirstomų bylų sąrašą. Teismo rūmams, kuriems byla buvo paskirta, pakartotinai ta byla negali būti skiriama, išskyrus jei teismo pirmininkas nusprendžia kitaip. Jei nėra įstatyme ar šioje Tvarkoje numatytų pagrindų, dėl kurių konkretus teisėjas ar teisėjų kolegija negali nagrinėti bylos, bylas skirstantis asmuo patvirtina bylos paskyrimą teisėjui ar teisėjų kolegijai. Panevėžio rūmuose civilinės bylos skiriamos teisėjams, kurių specializacija civilinių bylų nagrinėjimas, baudžiamosios ir administracinių nusižengimų – teisėjams, kurių specializacija šių bylų nagrinėjimas (12.1 – 19 punktai).

Skirstant bylas, visų pirma, Teismo raštinės skyriaus ar biurų darbuotojai LITEKO suformuoja elektroninę bylos kortelę, kurioje nurodomas preliminarus skyrimas atitinkamiems Teismo rūmams. Modulio pagalba bylos skirstomos naudojantis Tvarkos apraše pateiktomis funkcijomis „skirstyti bylas“, „specializacijos“, „teisėjų specializacijos ir teisėjų grupės (skyriai), išlyginamasis krūvis“, „priežasčių šablonai“, „priskirti teismo rūmus iš sąrašo“, „pasirinkti kitus teismo rūmus“. Skirstant bylas, atsižvelgiama į teisėjų specializaciją (jei Teismo rūmuose, ji yra nustatyta), įstatymu įtvirtintus atskirų kategorijų bylų išnagrinėjimo terminus, prioritetine tvarka skirstomas bylas, darbo krūvio tolygumą, bylų sudėtingumą, įstatymuose numatytus draudimus teisėjui nagrinėti konkrečią bylą, aplinkybes, sudarančias teisėjų nušalinimo ar nusišalinimo teisinį pagrindą, teisėjų dalyvavimo atrankos kolegijoje, laikinojo nedarbingumo, atostogų, kvalifikacijos kėlimo, komandiruotės ar kitus atvejus, kai teisėjas negali nagrinėti bylų arba jo darbo krūvis turi būti mažinamas. Pažymėtina, kad bylos skyrimas naujam teisėjui naudojantis Moduliu yra galimas tik suformavus ir patvirtinus teisėjo skyrimo panaikinimo protokolą (26 punktas); Nustatyta, kad teisėjui vykstant į kursus, seminarus, komandiruotes, suteikus poilsio dieną už budėjimą ar tikslines atostogas, ir tais atvejais, kai teisėjas, eidamas kasmetinių atostogų, neprašo jam neskirti bylų 1,2 arba 3 dienas prieš atostogas, civilinės bylos dėl teismo įsakymų, teismo leidimų išdavimo bei kuriose prašoma taikyti laikinąsias apsaugos priemones, ir baudžiamosios bylos, užbaigiamos teismo baudžiamuoju įsakymu, taip pat teikimai vykdymo procese, kuriuos įstatymas įpareigoja išnagrinėti per tris darbo dienas, tris dienas prieš išvykimą neskiriamos Modulyje naudojantis funkcija „negali nagrinėti“, nurodant neskyrimo priežastį „Dėl civilinių bylų dėl teismo įsakymų, teismo leidimų išdavimo bei kuriose prašoma taikyti laikinąsias

apsaugos priemonės, ir baudžiamųjų bylų, užbaigiamų teismo baudžiamuoju įsakymu, taip pat teikimų vykdymo procese, kuriuos įstatymas įpareigoja išnagrinėti per tris darbo dienas, neskrymo“ (27 punktą);

Tvarkos apraše nustatyta, kad Teisėjui laikinai nesant darbe dvi ar daugiau darbo dienų (liga, atostogos, komandiruotė ar pan.), jo nagrinėjamos civilinės bylose gautų prieštaravimų dėl teismo įsakymo, preliminarus sprendimo, pareiškimų dėl sprendimo už akių peržiūrėjimo, atskirųjų ir apeliacinių skundų, atsiliepimų į juos priėmimo/nepriėmimo, vykdomųjų raštų išdavimo klausimus sprendžia dokumentų gavimo dieną atitinkamuose rūmuose budintis teisėjas (Panevėžio rūmuose – pagal bylų specializaciją), kuriam nurodyto procesinio klausimo išsprendimui laikinai perduodama ir nesančio darbe teisėjo nagrinėjama byla. Taip pat budinčiam teisėjui šia tvarka skiriami nagrinėti ir nurodytose bylose gauti prašymai dėl laikinųjų apsaugos priemonių (31 punktą); Baudžiamojoje ar administracinio nusižengimo byloje pripažinus teisę į civilinio ieškinio patenkinimą, o klausimą dėl ieškinio dydžio perdavus nagrinėti CPK tvarka, ieškinį nagrinėja tas pats teisėjas, kuris nagrinėjo baudžiamąją ar administracinio nusižengimo bylą. Jam nebedirbant teisme - kitas atitinkamų rūmų teisėjas (Panevėžio rūmuose – teisėjas, kurio specializacija baudžiamosios ir administracinių nusižengimų bylos), kuriam byla skiriama, naudojant automatizuotą atrankos būdą (Teismo pirmininko 2019 m. gegužės 8 d. įsakymo Nr.TV-116 pakeitimas) (32 punktą);

Tam, kad būtų užtikrintas savalaikis bylų nagrinėjimas Teisme ir jei teisėjas serga ar dėl kitų objektyvių priežasčių negali dalyvauti procese, o baudžiamojoje byloje būtina atlikti skubius veiksmus, šiuos veiksmus atlieka atitinkamuose rūmuose (Panevėžio rūmuose – pagal bylų specializaciją) budintis teisėjas pagal iš anksto teismo pirmininko įsakymu patvirtintą budėjimo grafiką. Dokumentų gavimo dieną atitinkamuose rūmuose budintis teisėjas (Panevėžio rūmuose – pagal bylų specializaciją) sprendžia nesančio teisėjo žinioje esamų baudžiamųjų bylų kardomųjų priemonių skyrimo/pratęsimo, procesinių prievartos priemonių taikymo klausimus, apeliacinių skundų baudžiamosiose ir administracinių nusižengimų bylose priėmimo/nepriėmimo klausimus, nagrinėja kitus prašymus, susijusius su priimtų nuosprendžių, nutarčių, nutarimų vykdymu. Esant neatidėliotinam atvejui, teismo pirmininkas, jo pavaduotojas pagal bylų specializaciją budinčiam teisėjui gali pavesti išspręsti ir kitą procesinį dokumentą nei nurodyti anksčiau 30, 31, 33 punktuose laikinai nesančio darbe teisėjo byloje (33-34 punktai); Sujungus civilines bylas, sujungtos bylos skiriamos nagrinėjimui teisėjui, gavusiam pirmąją bylą (35 punktą); Bylos dėl asmens priverstinio hospitalizavimo, jo termino pratęsimo skiriamos bylų gavimo dieną atitinkamuose teismo rūmuose budinčiam teisėjui. Bylas skirstantis asmuo šiuo atveju naudoja Modulio įrankį „privalo nagrinėti“ (36 punktą), o Teisėjui einant atostogų ar dėl kitų priežasčių nebūnant darbe dešimt ir daugiau darbo dienų iš eilės, bylos jam neskiriamos tris

darbo dienas prieš nebuvimo darbe laikotarpį ir nebuvimo darbe laikotarpiu, išskyrus atvejus, kai bylos jam turi būti skiriamos, naudojant modulio funkciją „privalo nagrinėti“ (Teismo pirmininko 2019 m. gegužės 8 d. įsakymo Nr.TV-116 pakeitimas) (37 punktas), tačiau atkreiptinas dėmesys, kad Rokiškio, Kupiškio, Biržų, Pasvalio rūmų teisėjams, taip pat Panevėžio rūmų teisėjams, kurių specializacija civilinės bylos, einant atostogų ar dėl kitų priežasčių nebūnant darbe nuo vienos iki devynių darbo dienų iš eilės, bylos neskiriamos vieną darbo dieną prieš nebuvimo darbe laikotarpį ir nebuvimo darbe laikotarpiu, išskyrus atvejus, kai bylos jam turi būti skiriamos, naudojant modulio funkciją „privalo nagrinėti“ (Teismo pirmininko 2019 m. gegužės 8 d. įsakymo Nr.TV-116 pakeitimas). Panevėžio rūmų teisėjams, kurių specializacija baudžiamosios ir administracinių nusižengimų bylos, einant atostogų ar dėl kitų priežasčių nebūnant darbe nuo penkių iki devynių darbo dienų iš eilės, bylos neskiriamos vieną darbo dieną prieš nebuvimo darbe laikotarpį ir nebuvimo darbe laikotarpiu, išskyrus atvejus, kai bylos jam turi būti skiriamos naudojant modulio funkciją „privalo nagrinėti“ (Teismo pirmininko 2019 m. gegužės 8 d. įsakymo Nr.TV-116 pakeitimas). Panevėžio rūmuose ikiteisminio tyrimo funkcijas vykdantiems teisėjams nebūnant darbe dėl svarbių priežasčių (dėl atostogų, ligos, komandiruotės, kvalifikacijos kėlimo, dalyvavimo atrankose, veiklos vertinime ar kt. priežasčių) penkias ir daugiau darbo dienų iš eilės, skundai dėl ikiteisminio tyrimo pareigūnų veiksmų neskiriami tris darbo dienas prieš nebuvimo darbe laikotarpį. (Teismo pirmininko 2019 m. gegužės 21 d. įsakymo Nr.TV- 127 pakeitimas). Apie teisėjo nebuvimo darbe laikotarpį (jei tai nėra tik atostogos), bylas skirstančiam asmeniui praneša pats teisėjas (teisėjui neturint galimybės – teismo specialistas darbui su personalu). Jei apie teisėjo nebuvimo darbe laikotarpį bylas skirstančiam darbuotojui nepranešama, bylos nepranešusiam teisėjui skiriamos. Teisėjams keliant kvalifikaciją nuotoliniu būdu tris ir daugiau darbo dienas, tomis dienomis bylos neskiriamos (Papildyta Teismo pirmininko 2021 m. kovo 4 d. įsakymu Nr. TV-33-2021) (38-40¹ punktai); Administracinių nusižengimų bylos (atsižvelgiant į administracinio nusižengimo protokole numatytą bylos nagrinėjimo teisme datą), Probacijos tarnybų teikimai Probacijos įstatymo 30 straipsnio 2 dalies tvarka (atsižvelgiant į 3 dienų išnagrinėjimo terminą) neskiriami nagrinėti teisėjui, kurio nagrinėjimo dieną nebus darbe dėl atostogų, komandiruotės, mokymų ir pan. Modulio funkcijos „negali nagrinėti“ priežasčių šablone nurodant priežastį „Bylos skyrimas pagal nagrinėjimo datą“ (41 punktas); Tuo atveju, kai bylas teisėjams skirstantis asmuo patvirtina bylos paskyrimą teisėjui, Modulis išsaugo šiuos duomenis suformuodamas teisėjo paskyrimo dokumentą – teisėjo skyrimo protokolą, kuriame nurodomi šios bylos duomenys (bylos tipas, bylos numeris, teismo proceso numeris, paskirtas teisėjas ar teisėjas pranešėjas, paskyrimo data ir laikas, bylą paskyręs asmuo, bylos skirstymo grupė, teisėjų sąrašo kriterijai (specializacija, pastovus užimtumas, išlyginamasis krūvis, pareigos, teisėjų grupė (skyrius), atsitiktinis skaičius), pritaikyti koeficientai (ataskaitinio

laikotarpio dienų skaičius, užimtumo, specializacijos ir atsitiktinumo), kita reikšminga informacija, ar šis dokumentas yra sukurtas skubos tvarka ir ar byla teisėjui ar teisėjų kolegijai paskirta skubos ar prioritetine tvarka, paskyrimo prioritetine tvarka priežastys, bylos paskyrimo teisėjui duomenys, taip pat išsami teisėjo paskyrimo ar pakeitimo procedūros išklotinė, kurioje nurodomi visi konkrečios bylos skyrimo metu nustatyti ir įvertinti kriterijai nurodyti naudojantis Modulio funkcijomis arba požymiais (pvz., „privalo nagrinėti“, „atmetimo priežastys“). Tuo atveju, kai Modulio parinktas ir paskirtas teisėjas ar visa teisėjų kolegija dėl tam tikrų priežasčių negali nagrinėti bylos (pvz., dėl teisėjo nušalinimo ar nusišalinimo, ligos, komandiruotės ar kitų teisės aktais nustatytų priežasčių), bylas skirstantis asmuo formuoja teisėjo ar teisėjų kolegijos paskyrimo panaikinimo dokumentą – teisėjo skyrimo panaikinimo protokolą arba teisėjų kolegijos skyrimo panaikinimo protokolą, kuriame nurodomi šios bylos duomenys (bylos numeris, nušalintas teisėjas ar teisėjas pranešėjas, nušalinimo data ir laikas, duomenis apie teisėjo nušalinimą suvedęs asmuo, nusišalinusio teisėjo ar teisėjų kolegijos, teismo pirmininko, jo nesant teismo pirmininko pavaduotojo pagal bylų specializaciją teismo procesinio dokumento dėl teisėjo ar teisėjų kolegijos nusišalinimo ar nušalinimo data ir numeris, teisėjo ar teisėjų kolegijos pakeitimo teisiniai pagrindai, pvz., teisėtas nebuvimas darbe). Teisėjo arba teisėjų kolegijos skyrimo ir teisėjo arba teisėjų kolegijos skyrimo panaikinimo protokolai skelbiami viešai Nacionalinės teismų administracijos interneto svetainėje ne vėliau kaip kitą dieną po suformuoto protokolo patvirtinimo Modulyje. Teisėjo skyrimo ir teisėjo skyrimo panaikinimo protokolų paieška Nacionalinės teismų administracijos interneto svetainėje gali būti vykdoma pagal šiuos kriterijus: teismą, teismo rūmus, bylos tipą, bylos numerį, bylos paskyrimo datą ir laiką, teisėjo, kuriam byla paskirta nagrinėti vienasmeniškai arba kaip teisėjui pranešėjui, vardą ir pavardę, paskyrimo būdą (61-63 punktai).

Dažniausiai pasitaikanti nukrypimo nuo įprastinio tikimybinio bylų skirstymo principo teismuose priežastis – ribotos Modulio techninės galimybės užtikrinti teisėjų darbo krūvio tolygumą. Darbo krūvio tarp teismų išlyginimas buvo vienas iš įvykusios reformos tikslų Panevėžio apylinkės teisme. Teismas siekdamas užtikrinti teisėjų darbo krūvio tolygumą, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 103 straipsnio 1 dalimi, Bylų paskyrimo Panevėžio apylinkės teismo teisėjams tvarkos, patvirtintos Panevėžio apylinkės teismo pirmininko 2019 m. balandžio 3 d. įsakymu Nr. TV-86 „Dėl bylų paskirstymo teisėjams ir teisėjų kolegijų sudarymo Panevėžio apylinkės teisme taisyklių aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais) nusprendė tam tikrą dalį gaunamų bylų perduoti kitiems šio teismo rūmams.

Svarbu paminėti, kad Teisme yra užtikrintas antikorupeciniu požiūriu tinkamas funkcijų vykdymas paskirstant bylas teisėjams. Tik vienas šios procedūros veiksmas: automatizuotu būdu atsitiktine tvarka teisėjų eilės sudarymas ir preliminarus protokolo suformavimas LITEKO

atliekamas automatizuotu būdu, kiti – rankiniu būdu. Suprantama, kad visi šios procedūros veiksmai negali būti automatizuoti dėl objektyvių priežasčių, pvz., pirminių duomenų suvedimas, tačiau pagal esamas šios sistemos technines galimybes visi paminėti duomenys prieš atliekant kiekvieną bylos paskirstymą į LITEKO turi būti įvedami rankiniu būdu. Automatizuotai atsitiktinės atrankos būdu teisėjų sąrašai generuojami, atsižvelgiant į rankiniu būdu įvestus papildomus duomenis. Sistema atrenka teisėją pranešėją, tačiau šis sistemos veikimas tiesiogiai priklauso nuo pirminių duomenų įvedimo ir jų koregavimo, todėl bylų paskirstymo teisėjams procedūroje svarbus vaidmuo atitenka žmogiškajam faktoriui. Antikorupcinio požiūriu, svarbus veiksmy, nukrypstant nuo įprastinio tikimybinio skirstymo principo teismuose, vertinimas bei atsekamumo užtikrinimas. Teisme skirstant bylas, LITEKO išlieka duomenys apie prisijungusius vartotojus, jų prisijungimo laiką, pirminių duomenų, teisėjų specializacijų įvedimą, koregavimą, bylos paskirstymo ar teisėjo atmetimo priežastis ir pan., todėl prirreikus, vertinant LITEKO užfiksuotus įrašus, yra galimybė nustatyti Modulyje atliktų veiksmy chronologiją bei veiksmus atlikusius asmenis. Bylas skirstančiam asmeniui patvirtinus bylos paskyrimą teisėjui, modulis išsaugo ir suformuoja teisėjo skyrimo protokolą, kuriame atsispindi bylos duomenys (tipas, numeris, paskirtas teisėjas, data ir laikas, bylą paskyręs asmuo), pritaikyti koeficientai, kita reikšminga informacija. Teisėjo skyrimo protokolai yra skelbiami viešai Nacionalinės teismų administracijos interneto svetainėje ir juos gali peržiūrėti suinteresuoti asmenys.

Pažymėtina, kad Komisija nenustatė, jog analizuojamu laikotarpiu Teisme bylų skirstymo teisėjams vertinamoje srityje būtų padaryta arba galimai padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų, padaryti arba galimai padaryti kiti korupcinio pobūdžio teisės pažeidimai. Būtina pažymėti ir tai, kad Teisme nenustatyta korupcijos faktų bei negauta skundų dėl korupcijos apraiškų. Bylų skirstymo teisėjams sudarymo tvarką, teismo darbuotojų funkcijas, uždavinius bei atsakomybę šioje srityje išsamiai reglamentuoja Panevėžio apylinkės teismo vidaus teisės aktai. Taip pat Teisme periodiškai yra atliekama bylų skirstymo kontrolė pagal Panevėžio apylinkės teismo pirmininkės 2021 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. TV-30-2021 patvirtintą „Panevėžio apylinkės teismo 2021 m. organizacinės veiklos priežiūros planą“ (Toliau- Planas), kuriuo yra įgyvendinamas Teismo veiklos skaidrumas ir atvirumas visuomenei, taip pat tikrinama, pvz., ar bylas išnagrinėja tie teisėjai, kurie buvo paskirti naudojantis LITEKO bylų skirstymo moduliui, bylų paskirtų rankiniu būdu priežastys, termino nuo bylos gavimo teisme iki teisėjo paskyrimo įvertinimas, teisėjo panaikinimo (pašalinimo) iš bylos kortelės, požymio „Privalo nagrinėti“ ir kt. Remiantis šiuo Planu, Teismo pirmininko pavaduotoja yra įpareigojama vieną kartą per pusmetį tikrinti Teismą sudarančiuose rūmuose bylų paskyrimo teisingumą bei Teismo pirmininkui teikti ataskaitą.

Darbas su įslaptinta informacija

Vertinant šią veiklos sritį nustatyta, jog vertinamu laikotarpiu, dėl darbo su įslaptinta informacija Teisme buvo vadovaujama teismo pirmininko įsakymais patvirtintais vidaus teisės aktais, reglamentuojančiais įslaptintos informacijos administravimo, apsaugos ir kontrolės tvarką. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo 14 straipsniu, Teisme teismo pirmininko patvirtintu 2020 m. vasario 18 d. Nr. ĮS – 1 įsakymu yra sudaryta nuolatinė įslaptintos informacijos koordinavimui specialioji ekspertų komisija. Specialiosios ekspertų komisijos nariais ar už įslaptintos informacijos apsaugą atsakingais asmenimis gali būti tik asmenys, kurie šio įstatymo nustatyta tvarka yra gavę leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija. Specialiosios ekspertų komisijos narių ar už įslaptintos informacijos apsaugą atsakingų asmenų leidimai dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija turi atitikti įslaptintos informacijos, kuria disponuoja paslapčių subjektas, aukščiausią slaptumo žymą. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo 13 straipsniu, Teisme taip pat yra teismo pirmininko patvirtintas 2021 m. gegužės 5 d. Nr. ĮS – 9 įsakymas, kuriuo yra nustatytas naujas pareigų, kurias einantiems reikia leidimų dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija sąrašas. Pagal minėtą sąrašą leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija turi teismo kancleris, vyriausioji specialistė kanclerio tarnyboje, teismo pirmininko patarėja, du teisėjų padėjėjai, informatikos skyriaus vedėjas, ūkio skyriaus vedėjas, raštinės skyriaus vedėja, raštinės skyriaus patarėja, raštinės skyriaus vyresnioji specialistė, kitų Teismo rūmų raštinių skyriaus vedėjai, komendantas bei keturi budėtojai. Šie subjektai disponuoja dviejų tipų slaptumo žymomis: „Visiškai slaptai“ ir „Slaptai“. Nutraukus su asmenimis darbo santykius (tarnybą), Teisme išduoti leidimai dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija yra panaikinami laikantis Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų.

Vadovaujantis 2021 m. kovo 9 d. Panevėžio apylinkės teismo pirmininko patvirtintu įsakymu Nr. ĮS-1 „Dėl įslaptintos informacijos administravimą ir fizinę apsaugą užtikrinančių tvarkų Panevėžio apylinkės teisme patvirtinimo“ Tvarkos aprašu bei vadovaujantis Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 103 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo 30 straipsniu, Įslaptintos informacijos administravimo ir išslaptinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. rugpjūčio 13 d. nutarimu Nr. 820, Teisėjų Tarybos 2018 m. gruodžio 14 d. nutarimu Nr. 13P-146-(7.1.2) „Dėl pavyzdinių teisės aktų, reglamentuojančių įslaptintos informacijos administravimą ir fizinę apsaugą teismuose, patvirtinimo“ bei pridedamomis patvirtintomis taisyklėmis t. y. „Priimtų siuntų su įslaptintais dokumentais paskirstymo, įslaptintų dokumentų perdavimo registruoti ir užregistruotų įslaptintų dokumentų perdavimo vykdytojams tvarkos aprašu“, „Įslaptintos informacijos, žymimos

slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, administravimo Panevėžio apylinkės teisme taisyklėmis“, „Panevėžio apylinkės teismo valstybės tarnautojų ir darbuotojų susipažinimo su atsakomybe už neteisėtą disponavimą įslaptinta informacija ir įslaptintos informacijos reikalavimais taisyklėmis“ ir „Panevėžio apylinkės teismo įslaptintos informacijos fizinės apsaugos procedūrų aprašu“ yra išsamiai reglamentuojami įslaptintų dokumentų rengimas, tvarkymas, saugojimas, įforminimas, gabenimas, kopijavimas, asmenų susipažinimas su įslaptinta informacija ir kt. Vadovaujantis Tvarkos aprašu už siuntų priėmimą ir įslaptintos informacijos administravimą Teisme yra atsakinga Teismo raštinės skyriaus vyresnioji specialistė (Teismo raštinės skyriaus vyresniajai specialistei nesant darbe, pavaduoja Teismo raštinės skyriaus patarėja). Už įslaptintos informacijos apsaugą įslaptintos informacijos administravimo srityje atsakingas asmuo, kartą per metus informuoja valstybės tarnautojus ir darbuotojus, kuriems patikėta įslaptinta informacija, apie atsakomybę už neteisėtą disponavimą įslaptinta informacija, įslaptintos informacijos atskleidimą, praradimą, pagrobimą ar kitokį neteisėtą įgijimą, organizuoja įslaptintų dokumentų naikinimą, inventorizaciją, prireikus pasirašytinai supažindina asmenis, kuriems patikėta įslaptinta informacija, su detaliu įslaptintos informacijos, susijusios su paslapčių subjekto veikla, sąrašu ir atlieka kitas, savo pareigybės ribose, nustatytas funkcijas. Vadovaujantis šiuo Tvarkos aprašu taip pat yra užtikrinama, kad su įslaptinta informacija susipažintų tik atitinkamus leidimus dirbti ar susipažinti su ja galėtų tik tokią teisę turintys asmenys ir būtų griežtai laikomasi principo „Būtina žinoti“ ir užtikrina, kad įslaptintos informacijos, su kuria asmuo dirba ar susipažįsta, slaptumo žyma nebūtų aukštesnė už nurodytą šiam asmeniui suteiktame leidime dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija. Pažymima, kad vadovaujantis prie šio Tvarkos aprašo pridėtomis taisyklėmis, siuntos su dokumentais žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“ ir „Konfidencialiai“, „Visiškai slaptai“ ir „Slaptai“. Siuntas priimančias atsakingas asmuo privalo priimti siuntas su įslaptintais dokumentais vadovaudamasis Įslaptintos informacijos administravimo taisyklių nustatyta tvarka. Teisme siuntas priimančias atsakingas asmuo ir už įslaptintos informacijos administravimą atsakingas asmuo – vienas ir tas pats asmuo, todėl siuntos su įslaptintais dokumentais priėmimas yra kartu jos perdavimas registruoti Teismo gautų įslaptintų dokumentų registre. Šio atsakingo asmens atsakomybė yra nustatyta Panevėžio apylinkės teismo kanclerio 2018 m. lapkričio 20 d. įsakymu Nr. TV-306.

Vadovaujantis Teismo pirmininko 2021 m. kovo 9 d. įsakymu Nr. ĮS-1 patvirtintu „Panevėžio apylinkės teismo įslaptintos informacijos fizinės apsaugos procedūrų aprašu“, už įslaptintos informacijos fizinę apsaugą yra atsakingas Teismo ūkio skyriaus vedėjas (Teismo ūkio skyriaus vedėjui nesant darbe, įslaptintos informacijos fizinės apsaugos klausimais pavaduoja Teismo kancleris). Teismo darbo ir nedarbo dienomis (budėjimo metu) kas 6 val. yra tikrinama patalpa, kurioje saugoma įslaptinta informacija bei už tai atsakingi asmenys (komendantas arba jį

pavadojantis darbuotojas kartu su budėjimą baigusiu - pradedančiu budėtoju) pildo Apsaugos vykdymo žurnalą. Apsaugos vykdymo žurnale turi būti fiksuojama teismo budėtojo pamainos pradžia ir pabaiga, visi nustatyti įvykiai dėl saugomos patalpos saugumo pažeidimų (pažeidimo nustatymo momentas, pobūdis, trukmė). Žurnalo pildymą prižiūri už įslaptintos informacijos fizinę apsaugą atsakingas darbuotojas. Apie visus netinkamo apskaitos žurnalo pildymo atvejus ar kitus saugomos patalpos stebėjimo pažeidimus už įslaptintos informacijos fizinę apsaugą atsakingas darbuotojas informuoja Teismo pirmininką. Darbuotojas, atsakingas už fizinę įslaptintos informacijos apsaugą, patikrinimus gali rengti savo nuožiūra, nesilaikydamas 6 val. intervalo. Patalpų patikrinimo metu nustatoma, ar nepažeistos patalpų, kuriose laikoma įslaptinta informacija, plombos, ar nėra neteisėto patekimo į šias patalpas požymių. Kilus įtarimams, kad dėl apsaugos sistemų neveikimo ar pažeidimo arba neteisėto patekimo į saugomas patalpas, galėjo būti atskleista ar prarasta įslaptinta informacija, apie nurodytus įvykius informuojamas Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentas.

Pažymėtina, kad Teisme taip pat yra vadovaujamosi 2021 m. balandžio 10 d. suderintu ir paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos pirmininko pritartu, o 2019 m. balandžio 29 d. Teismo pirmininko pavadootojo įsakymu Nr. ĮS-6 priimtu „Detalus įslaptinamos informacijos, susijusios su Panevėžio apylinkės teismo vykdoma veikla“, sąrašu, kuriame išdėstoma kokio pobūdžio įslaptinta informacija yra saugoma Teisme ir kokio lygio slaptumo žymomis, konkrečios kategorijos informacija, yra žymima. Kaip vieną iš kategorijų galima paminėti, kad remiantis Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 9 punktu, ĮRIS naudotojų paskyrų bei sistemų galiojantiems slaptažodžiams yra suteikiama aukščiausia apdorojamos ir (ar) perduodamos informacijos slaptumo žyma.

Taip pat Teisme yra teismo pirmininko patvirtinti įslaptintos informacijos ryšių ir informacinės sistemos (Toliau – ĮRIS) įgyvendinimo nuostatai, kurie parengti vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymu ir Įslaptintos informacijos ir informacinių sistemų steigimo ir įteisinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. rugpjūčio 13 d. nutarimu Nr. 820 ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. sausio 16 d. nutarimu Nr. 40-1 „Dėl įslaptintos informacijos ryšių ir informacinių sistemų apsaugos įgyvendinimo“, atsižvelgiant į Panevėžio apylinkės teismo 2019 m. gegužės įsakymą Nr. ĮS-10 „Dėl Panevėžio apylinkės teismo įslaptintos informacijos ryšių ir informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo“ bei į Panevėžio apylinkės teismo įslaptintos informacijos ryšių ir informacinės sistemos specifikaciją. Prie šio Tvarkos aprašo pridedamos Teismo pirmininko patvirtintos taisyklės:

- 1.1. Panevėžio apylinkės teismo įslaptintos informacijos ryšių ir informacinės sistemos specifinių saugumo reikalavimų aprašas,

1. 2. Panevėžio apylinkės teismo įslaptintos informacijos ryšių ir informacinės sistemos saugumo valdymo procedūrų aprašas,

1. 3. Panevėžio apylinkės teismo įslaptintos informacijos ryšių ir informacinės sistemos rizikos analizės ataskaita,

1. 4. Panevėžio apylinkės teismo įslaptintos informacijos ryšių ir informacinės sistemos saugumo reikalavimų įgyvendinimo patikrinimo ataskaita,

1. 5. Panevėžio apylinkės teismo įslaptintos informacijos ryšių ir informacinės sistemos veiklos atkūrimo planas.

Vadovaujantis 2020 m. spalio 9 d. Panevėžio apylinkės teismo pirmininko patvirtintu įsakymu Nr. ĮS-14 „Dėl Panevėžio apylinkės teismo įslaptintos informacijos ryšių ir informacinių sistemų naudotojų patvirtinimo“ bei Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymu ir Įslaptintos informacijos ryšių ir informacinių sistemų steigimo ir įteisinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. rugpjūčio 13 d. nutarimu Nr. 820 ir atsižvelgiant į Panevėžio apylinkės teismo 2019 m. įsakymą Nr. ĮS 10 „Dėl Panevėžio apylinkės teismo įslaptintos informacijų ryšių ir informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo“ yra įgaliojti šie asmenys naudotis Teismo įslaptintos informacijos ryšių ir informacinių sistemų informacija: teismo pirmininkė, teismo pirmininkės pavaduotojai, teismo pirmininkės patarėja, teismo raštinės skyriaus vedėja, teismo raštinės skyriaus patarėja, teismo raštinės vyriausioji specialistė ir teismo informacinių technologijų vedėjas. Vadovaujantis 2020 m. spalio 12 d. Panevėžio apylinkės teismo pirmininko patvirtintu įsakymu Nr. ĮS-16 „Dėl Panevėžio apylinkės teismo įslaptintos informacijos ryšių ir informacinių sistemų organizacinės struktūros sudarymo“ Teisme yra sudaryta įslaptintos informacijos ir informacinių sistemų (Toliau - ĮIRIS) organizacinė struktūra: teismo pirmininkė (Teismo ĮIRIS steigėja ir valdytoja), teismo raštinės skyriaus vyresnioji specialistė (Teismo ĮIRIS saugos įgaliotinė), teismo raštinės skyriaus patarėja (Teismo ĮIRIS saugos įgaliotinio pavaduotoja), teismo informacinių technologijų skyriaus vedėjas (Teismo ĮIRIS tvarkytojas ir administratorius), Teismo Rokiškio rūmų kompiuterinių sistemų administratorius (Teismo ĮIRIS tvarkytojo ir administratoriaus pavaduotojas). ĮIRIS tikslas - sudaryti sąlygas apdoroti įslaptintą informaciją, pažymėtą slaptumo žyma „Riboto naudojimo“ informacinių technologijų priemonėmis ir užtikrinti apdorojamos įslaptintos informacijos apsaugą. ĮIRIS sudaro nešiojamas kompiuteris, turintis integruotus įrenginius (pelę, klaviatūrą, monitorių, nešiojamo kompiuterio bateriją, vienkartinio ir daugkartinio rašymo optinių laikmenų skaitytuvą), atskirą nešiojamo kompiuterio įkroviklį, rezervinio maitinimo šaltinį bei papildomus periferinius įrenginius (spausdintuvus) ir programinę įrangą. Taip pat Panevėžio apylinkės teismo pirmininko 2020 m. rugsėjo 15 d. patvirtintu įsakymu Nr. ĮS-12 „Panevėžio

apylinkės teismo įslaptintos informacijos ryšių ir informacinių sistemų specifikacijoje“ yra išsamiai reglamentuojamas ĮIRIS funkcinės struktūros aprašymas, ĮIRIS apdorojamos ir perduodamos įslaptintos informacijos saugos užtikrinimo priemonės, šios informacijos vientisumo ir prieinamumo užtikrinimas, kriptografinė informacijos apsauga, apsauga nuo elektromagnetinio spinduliavimo, priegos prie ĮIRIS teisių valdymas ir kontrolė, ĮIRIS naudojamų apdorojamų duomenų apsaugos reikalavimai, įvykių ir ĮIRIS naudotojų veiksmų fiksavimas, ĮIRIS pokyčių valdymas, fizinė apsauga, reikalavimai personalui ir kt. Vadovaujantis šiuo Tvarkos aprašu, svarbu paminėti, kad ĮIRIS saugos įgaliotinis privalo ne rečiau kaip kartą per metus peržiūrėti ĮIRIS personalo sąrašą, atkreipdamas dėmesį į leidimų dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija galiojimo laiką, atsižvelgdamas į ĮIRIS personalo poreikį naudoti ĮIRIS ištekliais: nenaudojamos arba nereikalingos ĮIRIS personalo individualios paskyros turi būti blokuojamos arba naikinamos šiame Tvarkos apraše nustatyta tvarka; ne rečiau kaip du kartus per metus arba įvykus ĮIRIS valdytojo struktūrinių pakeitimų ar perskirsčius ĮIRIS naudotojų atliekamas funkcijas, peržiūrėti ĮIRIS personalui suteiktas priegos prie ĮIRIS teises ir, jei reikia, patikslinti vaidmenų ir jiems priskirtų priegos prie ĮIRIS teisių aprašymus; ne rečiau kaip du kartus per metus arba įvykus ĮIRIS valdytojo struktūrinių pakeitimų ar perskirsčius ĮIRIS naudotojų atliekamas funkcijas, peržiūrėti ĮIRIS personalui suteiktas priegos prie ĮIRIS teises ir, jei reikia, patikslinti vaidmenų ir jiems priskirtų priegos prie ĮIRIS teisių aprašymus ir kt. Pažymėtina, kad ĮIRIS duomenų apdorojimo ir (arba) perdavimo įranga turi būti apsaugota užklajomis ar kitomis priemonėmis, fiksuojančiomis įrenginio atidarymą. ĮIRIS saugos įgaliotinis turi tikrinti užklajų ar kitų priemonių būklę vykdydamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. sausio 16 d. nutarimo Nr. 40-1 „Dėl įslaptintos informacijos ryšių ir informacinių sistemų apsaugos įgyvendinimo“ aprašą, dėl įslaptintos informacijos ryšių ir informacinių sistemų saugumo reikalavimų 22 punktą, kad kartu su ĮIRIS rizikos analize turi būti atliktas ĮIRIS saugumo reikalavimų įgyvendinimo patikrinimas. Atlikus ĮIRIS rizikos analizę ir saugumo reikalavimų įgyvendinimo tikrinimą, saugos įgaliotinis rengia ĮIRIS rizikos analizės ataskaitos ir ĮIRIS saugumo reikalavimų įgyvendinimo patikrinimo ataskaitos projektus, nurodytą ĮIRIS saugumo reikalavimų įgyvendinimo patikrinimą, bei 21.2 papunktį - ĮIRIS, kurioje apdorojama ir (arba) perduodama įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, atliekamas kiekvieną kartą siekiant gauti naują leidimą naudoti ĮIRIS, bet ne rečiau kaip kartą per dvejus metus, nurodytu periodiškumu. ĮIRIS saugos įgaliotinis privalo išmanyti informacijos apsaugos užtikrinimo principus, įslaptintos informacijos saugumo užtikrinimo reikalavimus ir vadovautis Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo, Įslaptintos informacijos ryšių ir informacinių sistemų saugumo reikalavimų aprašo ir kitų Lietuvos Respublikos teisės aktų

nuostatomis.

Taip pat Teisme yra 2020 m. spalio 9 d. ĮS -15 Teismo pirmininko patvirtintas Panevėžio apylinkės teismo įslaptintos informacijos sunaikinimo nepaprastosios padėties ar ekstremalių situacijų atveju planas (Toliau – Planas) su vėlesniais pakeitimais ir pridedamas Panevėžio apylinkės teismo sunaikintinos įslaptintos informacijos sąrašas. Šis Planas nustato Panevėžio apylinkės teismo įslaptintos informacijos sunaikinimo tvarką karo, nepaprastosios padėties ar ekstremalių situacijų atveju, kurių metu kyla įslaptintos informacijos pagrobimo, neteisėto atskleidimo, praradimo grėsmė. Įslaptinti dokumentai naikinami Įslaptintos informacijos administravimo ir išslaptinimo tvarkos apraše nurodytais būdais, o įslaptintai informacijai įrašyti skirtos laikmenos naikinamos Įslaptintai informacijai įrašyti skirtų laikmenų administravimo tvarkos apraše nurodytais būdais.

Pažymėtina, kad Teismo vidaus administravimo teisės aktai, reglamentuojantys įslaptintos informacijos administravimo, apsaugos ir kontrolės tvarką yra būtini įstatymų įgyvendinimui ir yra periodiškai peržiūrimi ir atnaujinami. Komisija, atlikusi analizuojamos teismo veiklos srities vertinimą konstatuoja, kad nustatytų funkcijų atlikimo tvarka yra skaidri, kadangi vidaus administravimo teisės aktuose yra įtvirtinti darbo su įslaptintais dokumentais principai ir kriterijai, nurodyti atsakingi asmenys ir jų įgaliojimai. Vertinamuoju laikotarpiu nebuvo nustatyta faktų, kurie patvirtintų, kad buvo kilę korupcinio pobūdžio įtarimai dėl įslaptintos informacijos netinkamo naudojimo ar galimų pažeidimų. Komisija įvertinusi nurodytas aplinkybes, taip pat nenustačiusi šios srities atitikimo nei vienam Korupcijos pasireiškimo tikimybės Metodikos 10.1-10.7 punktuose įtvirtintų kriterijų, konstatuoja, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė Panevėžio apylinkės teisme darbo su įslaptinta informacija veiklos srityje, neegzistuoja.

Asmenų aptarnavimas

Teismas, užtikrindamas aukštą asmenų aptarnavimo kokybę, vadovaujasi Asmenų aptarnavimo teismuose standartu (Toliau – Standartas), parengtu Nacionalinei teismų administracijai įgyvendinant 2014 - 2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 10 prioriteto projektą „Visuomenės pasitikėjimo teismais stiprinimas“ bei Teismo pirmininko 2018 m. kovo 20 d. patvirtintu įsakymu Nr. TV – 59 „Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo Panevėžio apylinkės teisme taisyklėmis“. Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo Panevėžio apylinkės teisme taisyklės (toliau – Taisyklės) reglamentuoja prašymų ir skundų pateikimą, priėmimą, nagrinėjimą ir asmenų aptarnavimą Teisme tiek žodžiu (aptarnaujant telefonu ir kontaktiniu būdu), tiek raštu. Nagrinėjant prašymus ir skundus, Taisyklių nuostatos taikomos tiek, kiek tų klausimų nereglamentuoja specialieji įstatymai, tiesiogiai taikomi

Europos Sąjungos teisės aktai, ratifikuotos Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys ar jų pagrindu priimti teisės aktai. Standarte yra reglamentuojami teismų darbuotojų bendravimo su asmenimis principai, elgesio taisyklės ir normos, nustatančios aiškius ir vienodus reikalavimus, taikomus asmenų aptarnavimui Lietuvos teismuose. Pagrindinis Standarto tikslas – pradėti formuoti vieningą asmenų aptarnavimo kultūrą bei kokybę Lietuvoje, kurios jau yra tobulinamos nuo 2013 metų. Užtikrinant aukštą asmenų aptarnavimo kokybę teismuose, daugiausia dėmesio privalu skirti į teismus besikreipiantiems asmenims, jų aptarnavimui ir suteiktų, teismų darbuotojų paslaugų, pasitenkinimu. Siekiant užtikrinti aukštą, besikreipiančių į teismą, asmenų pasitenkinimą jų aptarnavimu, pasitikėjimas kuriamas ne tik posėdžių salėse, bet ir teismų darbuotojams aptarnaujant į teismą besikreipiančius asmenis, atsiliepiant telefonu ar siunčiant el. laiškus. Standarte aprašomi svarbiausi asmenų aptarnavimo teismuose aspektai: kaip turi būti sutvarkytos teismo patalpos, kuriose lankosi asmenys, kokie reikalavimai keliami darbuotojų aprangai, kaip užtikrinti konfidencialios informacijos saugumą, kaip racionaliai naudoti darbo laiką, kaip kurti pozityvų teismų įvaizdį, kaip valdyti asmenų aptarnavimo procesą – pasisveikinti ir atsisveikinti, išsiaiškinti kreipimosi tikslą, tinkamai aptarnauti (atskirai aptariami bendravimo telefonu, el. paštu reikalavimai, nurodymai bendraujant su žiniasklaidos atstovais), kaip turi būti organizuojami teismo posėdžiai (teismo posėdžių sekretoriaus veiksmai prieš teismo posėdį, jo metu, posėdžiui pasibaigus, bendravimo su vaikais, pažeidžiamais asmenimis ypatumai) kaip elgtis sudėtingose aptarnavimo situacijose – gavus skundą ar pretenziją, suklydus, bendraujant su nepagrįstus reikalavimus keliančiais, agresyviais, apsvaigusiais nuo alkoholio ar kitų psichoaktyvių medžiagų asmenimis, neįgaliaisiais, konflikto situacijose, taip pat, kaip darbuotojai turi bendrauti tarpusavyje.

Teismas kasmet atlieka asmenų aptarnavimo Teisme kokybės vertinimą pagal anoniminių asmenų apklausų rezultatus. Apklausos duomenys naudojami asmenų aptarnavimo Teisme kokybei gerinti, o kokybės vertinimo rezultatai kartą per metus skelbiami Teismo internetinėje svetainėje. Teismo pirmininko 2020 m. birželio 23 d. įsakymu TV- Nr. 184 sudaryta monitoringo grupė, kuri nuotoliniame posėdyje aptarė 2020 metų asmenų apklausos kokybės monitoringo rezultatus, kurie įrodo, jog Teismas, asmenų aptarnavimo veiklos srityje, yra antroje vietoje iš dvylikos Lietuvos apylinkių teismų.

Komisija atlikusi pasirinktų veiklos sričių vertinimą konstatuoja, jog vertinamu laikotarpiu analizuojamos veiklos sritys pakankamai išsamiai reglamentuotos, vidaus teisės aktai atitiko įstatymų ir jų įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimus bei užtikrino tinkamą jų įgyvendinimą, todėl sprendžia, jog tikrintose teismo veiklos srityse korupcijos pasireiškimo tikimybė neegzistuoja. Atsižvelgdama į išdėstyta bei įvertinus Metodikoje įtvirtintą teisinį

reglamentavimą Komisija daro išvadą, jog nėra pagrindo rengti motyvuotą išvadą dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės ir teikti ją Lietuvos Respublikos Specialiųjų tyrimų tarnybai.

Komisijos pirmininkė:

Eglė Sabaliauskienė

Komisijos nariai:

Šarūnė Butkuvienė

Ignas Totilas

Daiva Čiplienė

Šarūnė Talutytė